

BALBEA

NABIGATZEA DA GARRANTZITSUA, BIZITZEA EZ
ESTREINALDIA IRAILAK 25 · BARATZA ARETOA · GASTEIZ

IÑAKI ZIARRUSTAREN
4. BAKARRIZKETA



ATX TEATROA

BALBEA

Euskaltzaindiaren Hiztegia

BALBE

1 iz. Herioari ematen zaion izena. Balbe gaiztoak eroan.

2 iz. Zorte txarra. Ustez balbea dakarren zenbakiak zori ona ekarri dio taldeari.

AURKIBIDEA

ATX TEATROA

PROIEKTUA

LAN TALDEA

INSPIRAZIOA



ATX TEATROA

Atx Teatroa Bilbon sortu zan 2010ean. Euskal antzerkia egiten dogu, gure hizkuntzan, gure herrian eta gure egungo gizartearentzat. Eguneroko euskal jarduerak soilik, euskal kulturea dakar; eta euskal kultureak soilik, geure buruak begiratzeko ispilu bat.

Kulturearen balorea gainbeheran doan mundu globalizadu honetan, kulturearen zentzua, beharritzana eta erabilgarritasuna mahai ganean jarri gura doguz.

Edertasun eta perfektuen mundu honetan, ilunean dagoana kanporatu nahi dogu. Mundu distopikoak, arrarotasunak, minak, iluntasunak, zatarrak, zikina... argira atara ikusleek gurekin batera atx egin daien.

Oinarrizkoa, instintua, sena... kanpora atera nahi doguz. Benetan inportantea dana, benetan gure sustraiak dagozan lekua, apaingarri barik, kutsadura barik... Atx hareetatik be, tresnak sortzen dira, bizirauteko erremintak, oinarrizko premiak asetzeko baliabideak... Ez dago atxak bezain primitiboa dan beste ezer, ezta horrenbeste tresna, babesleku eta baliabide emoten dauazan beste ezer be.

03 | BALBEA

ATX (OROTARIKO EUSKAL HIZTEGIA)

atx. v. haitz.

1. haitz

2. iz. Harrizko masa handi samarra, lurraren gainetik edo

ur-bazterrean goititzen dena. Ik. harkaitz;

arroka. Mendiaren gainean

ikusten ziren haitzetara. Haitz lerroa. Haitz

arrainak. Haitz gain

batean. Basahuntza haitzetik haitzera jauzika ibili ohi den bezala.

Haitzez haitz eta amildegiz amildegiz. || Esr.

zah.: Emaitzak hausten

ditu haitzak. Haitzean jaioak haitzera nahi.

ATX (EUSKALTZAINDIAREN HIZTEGIA)

1. atx interj. Mina, ezustea edo nahigabea adierazteko hitza.

2. atx egin. Intziri egin; kexatu.

Harria. Gogortasuna. Primitibotasuna. Hotz. Mina. Kexa. Nortasuna. Iraunkortasuna. Eta dan-danek balio deuskue.

PROIEKTUA

HIZKUNTZA

Euskera

IRAUPENA

45'

PUBLIKOA

Gazte-heldua

NEURRIAK

4m zabal / 3m sakon / 2,5m altu

PROIEKTUA

IKUSKIZUN MOTA



Hauxe izango da Atx Teatroaren formatu txikiko laugarren bakarrizketa (Gabriel-Gabrielle, Bihotz Salataria eta Tomiris ikuskizunen atzetik datorrena). Baina lehenengo aldiz zuzendari bat eta aditu bat, txontxongiloetan, egongo dira lñakirekin elkarlanean, sorkuntzan.



Espazio eta izaeraren aldetik ia-ia edozein lekutan antzezteko egokia (Eskolak, tabernak, gatzetxeak, oholtza txikiak, kultur etxeak, antzokiak, liburutegiak eta abar...). Helburuetako bat kultura edonora eroatea baita.



Teknikari dagokionez, erraztasun handia eskaintzen du. Ekipamendu guztia (argi aparailuak, argi-mahaia, dimmerrak, kableak, soinu kutxak, soinu-mahaia eta horrelako gauza guztiak) konpainiak berak ekartzen duelako eta eskatzen den bakarra edozein lekutan egon daitekeen 10 anpereko entxufe bat da. Potentzia kontsumoa 2000 watiotik behera dago. Honek ikerkuntza eta lanketa sakona du, guztia informatizatuta joan behar baita, eta froga asko egin behar direlako.



Horrelako ikuskizunetan berezitasun tekniko-artistiko bat dago; antzezteaz gain aktorea berak kontrolatzen ditu argiak eta soinu efektuak, beraz ez da beste inor gehiago obra hau taularatzeko. Pertsona bakar batek aktore eta teknikari lana betetzen duelako.

IKUSKIZUNAREN ERRONKAK

Guretzat oso inportantea da ikuskizun berri bat sortzean erronka baten aurrean aurkitzea geure burua. Oraingo honetan, helduentzako antzerki bakarrizketa bat da, tragikomedia bat, non txotxongiloak ere agertuko diren. Hiru txotxongilo izango dira gure pertsonaia lagunduko dutenak:

- 2 urteko ume bat
- Zaharetzeko zaindaria
- Heriotza

Orain arte Atx Teatroan sekula ez dira txotxongiloak erabili. Beste helburuetako bat da txotxongiloen erabilera ikusgai jartzea eta helduentzako euskal antzerkian txotxongiloak txertatzea.

PROIEKTUA

ARGUMENTUA

Gregorio aulki gurpildun batean iltzatuta bizi da.

Bere bizitzaren azken egun horietan delirio eta errealitatearen artean borrokan dabil.

Haserre dago, suminduta, badakielako hilko dela eta berarekin bizitza ez da samurra izan, eta oraindik baditu gauza asko egin nahi dituenak, eta oraindik baditu gauza asko esan nahi dituenak.... Baina ez dauka denbora gehiagorik... amaitzear dago.

Bere burua prestatu nahi du jokaera horrekin ez hiltzeko, Heriotza datorrenean bere kontu guztiak konponduta ikusi nahi ditu.

Sekula ez dugu jakingo, dagoeneko hilda dagoen edo ez, edota agertzen diren bestelako pertsonaiak egitan existitzen diren edo ez....

Horren lainoak dira-eta gure azken eguna....

AURREKARIAK

Zenbat bider ikusi dugu lagun bat edo senidea, harro egoteko moduko bizitza izan duean eta hala ere, hiltzeko zorian dagoelarik, bere izaera lainotu, ilundu eta azkenean, mundu hau haserre bizian abandonatu duena. Arrazoiak milaka izan daitezke, egoerak ere anitz....

Ez gaituzte azken momentu horretarako prestatzen, baina aktoreok suerte ikaragarria daukagu; gertau baino lehen antzeztu dezakegulako.



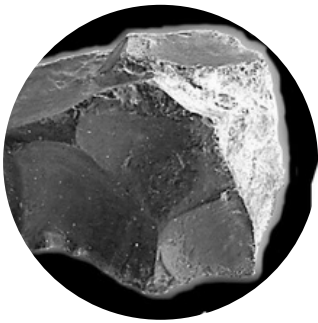
PROIEKTUA

SINOPSIA

Egunen batean, momentu bat ailegatzen da non bizitza amaitzen den. Baina prest al gaude hiltzeko? Ez edozein modutan, ez. Duintasunez hiltzeko, egin dugun bizitzarekin konforme, bizitzaren arintasunez kontziente. Hementxe dugu Gregorio, buru eta gorputz ahalmenak gainbehera, bere egunerokotasuna delirio eta errealitatearen artean bizitzen... Munduak ez dio poztasun handirik eman, suminduta dago eta amets bakar bat dauka: badaki bere azken momentua ailegatzear dagoena eta ez du haserre hil nahi.



LAN TALDEA



Atx Teatroa Bilbon sortu zan 2010ean.

Euskal antzerkia egiten dogu, gure hizkuntzan, gure herrian eta gure egungo gizartearentzat. Eguneroko euskal jarduerak soilik, euskal kulturea dakar; eta euskal kultureak soilik, geure buruak begiratzeko ispilu bat.

Kulturearen balorea gainbeheran doan mundu globalizadu honetan, kulturearen zentzua, beharrezana eta erabilgarritasuna mahai ganean jarri gura doguz.

Edertasun eta perfektuen mundu honetan, ilunean dagoana kanporatu nahi dogu. Mundu distopikoak, arrarotasunak, minak, iluntasunak, zatarrak, zikina... argira atara ikusleek gurekin batera atx egin daien.

<https://atxteatroa.eus/>



Iñaki Ziarrusta. Bilbo.

1993an hasi nintzan antzerkian, institutu sasoian; oso gauza arraroak egiten genduzen, baina pasau? ederto pasetan genduen.

1994an Bilboko Gaitzerdi Teatro konpainian sartu nintzan, eta bertan 17 urtez jardun neban formakuntza autodidaktea eta mota guztietako ikuskizunak egiten.

17 urte hareetan danetatik ezagutu neban, gauza onak eta hain onak be bai, amateurismoa, militantzia, diziplina, entrenamendu intentsiboa, horizontaltasuna, ogibide prekarioa, bakardadea, talde-dinamikea, munduan barrena bidaia amaibakoak, autopistak, gasolindegia, jaialdi ederrak, pertsona ederragoak, tira, 17 urtek bizitza osoa egiteko beste emoten dabe.

2010ean Atx Teatroa sortu neban, suerte apur bategaz maite dodan artea, jendea eta proiektua aurrera eroaten hilko naz, holan bedi.

LAN TALDEA



Valentina Raposo. Santiago de Chile.

Munduko hegoaldeko herrialde luze eta estuenean jaioa. Sortzailea. Arte Eszenikoen Masterra egin zuen Bartzelonako Universitat Autònoma-n, "Txotxongiloen Antzerkitik harago" izeneko tesiarekin.

Eszenografia sortzearekin batera, txotxongiloen eraikuntza beste adierazpen ardatz garrantzitsua da. Egurra, latexa, larrua, papera, kartoia, termoplastikoak, aparra kautxua, poliestirenoa, erretxinak ... lantzen ditu txotxongiloek gorputza emateko.

Ikus-entzunezkoen arloan, motion motion animazioa eta eraikuntza teknikak ikertzen ditu. Komisioak jasotzen ditu eta enpresa garrantzitsuei aholkuak ematen dizkie.

<http://valentina-raposo.com/>

LAN TALDEA

Idea ATX Teatroa
Zuzendaritza ATX Teatroa
Antzezlea Iñaki Ziarrusta
Txotxongiloak Valentina Raposo
Soinu espazioa TRACKEN studio
Eszenografia eta Atrezzoak ATX Teatroa
Argiztapena ATX Teatroa
Ekoizpena ATX Teatroa
Banaketa ATX Teatroa
Argazkiak Ainhoa Resano

Laguntzaileak

Arropaineko Arragua · Getxo Kultura · El Punto Gunea

TXOTXONGILOAK

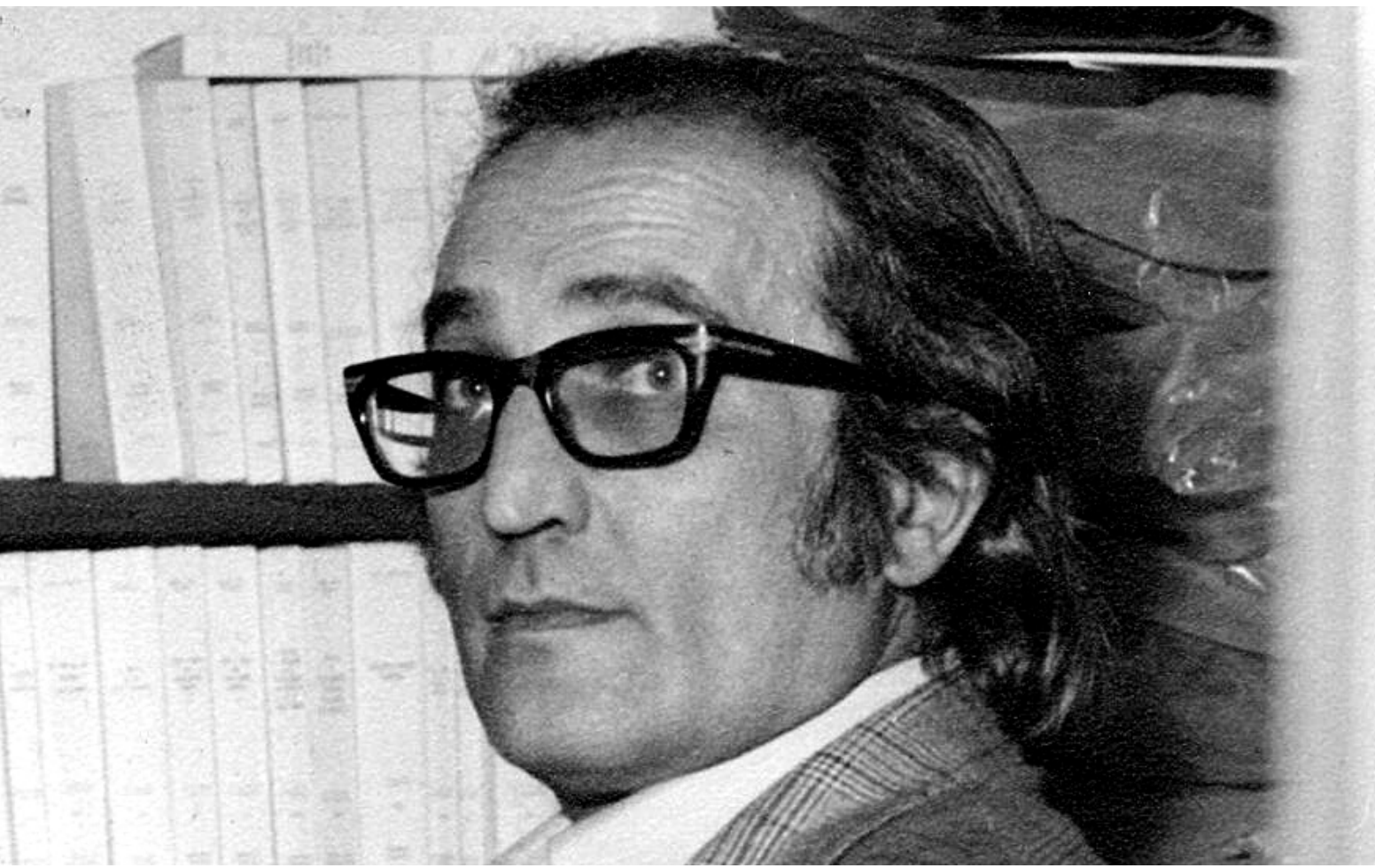


Txotxongiloak: Valentina Raposo

INSPIRAZIOA

Nire aitaren etxea defendituko dut.
Otsoen kontra, sikatearen kontra,
lukurreriaren kontra, justiziaren kontra,
defenditu egingen dut nire aitaren etxea.
Galduko ditut aziendak, soloak, pinudiak;
galduko ditut korrituak, errentak, interesak,
baina nire aitaren etxea defendituko dut.
Harmak kenduko dizkidate,
eta eskuarekin defendituko dut nire aitaren etxea;
eskuak ebakiko dizkidate,
eta besoarekin defendituko dut nire aitaren etxea;
besorik gabe, sorbaldik gabe, bularrik gabe utziko naute,
eta arimarekin defendituko du nire aitaren etxea.
Ni hilen naiz, nire arima galduko da, nire askazia galduko da,
baina nire aitaren etxeak iraunen duzutik.

NIRE AITAREN ETXEA. Gabriel Aresti, 1963.



INSPIRAZIOA

ILKA SCHÖNBEIN

Frantzia bizi izan dan txontxongilolari alemaniarra. Hanburgon keinu euritmikoekin hasi zan lanean –ez dagoz teknika batean oinarrituta, baizik eta gogoaren eta gorputzaren arteko aliantza baten–, Rudolf Steiner espiritualistaren eskoletako batean, baina Ilka Schönbeinek Albrecht Roser ezagutu eban, eta harekin batera ikasi eban, bi urtez, harizko txotxongiloen manipulazioa eta fabrikazioa.

Ilka Schönbeinen artea oso markatuta dago holokaustoaren oroitzapeekin. Judua ez bazen ere, *yiddish* izena jarri eutsan bere konpainiari, *Meschugge Teatroa*, zoroa esan nahi duena (1992). .

Artistak eskuak, oinak, burua edo atzealdea erabiltzen dauz txontxongiloak maneiatzeko; aktorea, mimoa, dantzaria, txontxongilolaria da, eta maskarak eta jantziak egiten dauz.

Apaltasun ororen gainetik, Ilka Schönbein-ek egindako sorkuntza bakoitzak gizakiaren existentziaren biolentzia agerian ixten dau, maskaren bidez.

<https://www.youtube.com/watch?v=z9UDn6jhYoU>



INSPIRAZIOA

NEVILLE TRANTER

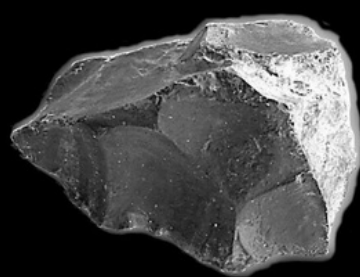
Neville Tranter, 1978tik Amsterdamen bizi dan txotxongilolari australiarra, Stuffed Puppet Theatre-ren sortzailea, zuzendaria eta interpretatzaile bakarra da. Bere lehen lanetatik – *Studies in Fantasy* (1982), *Los Siete Pecados Capitales* (1984), *Manipulator y Underdog* (1985)—, kontinente zaharreko txotxongilo-antzerkiaren mundua harritu eta aztoratu eban. Haren muntaketek eragin handia dabe interpretazio- eta ahots-teknikei esker.

Stuffed Puppet 1976an sortu eban Melbournen. Amsterdamgo *Festival of Fools* jaialdian bi urte geroago parte hartu ondoren, Herbehereetan kokatzea erabaki eban. Ordutik aurrera, bere ikusmen eta emozio handiko antzerkia gaur egungo formara arte garatu izan dau, ikusleak bere sentimendu sakonenekin alderatuz.

<http://www.stuffedpuppet.nl/>

https://www.youtube.com/watch?v=-l9CqrPX_F8





ATX

TEATROA

KONTAKTUA

atxteatroa@atxteatroa.eus

banaketea@atxteatroa.eus

www.atxteatroa.eus

+34 657 712 844

+34 638 324 105